

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący)

SSN Andrzej Ryński

SSN Andrzej Stępka (sprawozdawca)

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k., bez udziału stron,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 30 stycznia 2015 r.,

sprawy M. P.

w przedmiocie zmiany orzeczonej kary pozbawienia wolności,
kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego, od
prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w G. z dnia 6 lutego 2014 r.,

p o s t a n o w i ł

**uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi
Rejonowemu do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G. wyrokiem z dnia 19 marca 2008 r., uznał M. P. za winnego tego, że w dniu 12 grudnia 2007 r. w G., dokonał zaboru w celu przywłaszczenia wody toaletowej 200 ml Aqua Giorgio Armani o wartości 390 zł, czym działał na szkodę firmy S.– a więc uznano go winnym przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. i na mocy tego przepisu oraz art. 33 § 1 - 3 k.k., Sąd skazał go na karę 1 roku pozbawienia wolności i grzywnę w wysokości 40 stawek dziennych, przy ustaleniu, że wysokość jednej stawki wynosi 10 zł. Nadto na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 5 lat. Ponieważ wyrok ten nie został zaskarżony przez strony postępowania, uprawomocnił się w dniu 27 marca 2008 r. (k. 60).

Postanowieniem z dnia 2 marca 2010 r. Sąd Rejonowy, zarządził na podstawie art. 75 § 1 k.k. wobec M. P. wykonanie kary roku pozbawienia wolności orzeczonej w/w wyrokiem. Orzeczenie to uprawomocniło się w dniu 18 marca 2010 r.

W związku z wejściem w życie części przepisów ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 25 października 2013 r., poz. 1247), zwanej dalej także ustawą nowelizującą, Sąd Rejonowy, stosownie do dyspozycji art. 50 tej ustawy, skierował sprawę na posiedzenie celem rozważenia potrzeby dokonania określonych w tym przepisie przekształceń w zakresie wymiaru kary. Postanowieniem z dnia 6 lutego 2014 r. Sąd uznał, że brak jest podstaw do zamiany kary 1 roku pozbawienia wolności na karę 30 dni aresztu. Postanowienie to nie zostało zaskarżone przez strony i uprawomocniło się w dniu 22 lutego 2014 r. (k. 82).

W uzasadnieniu postanowienia Sąd wskazał, że w myśl art. 2 pkt 4 w/w ustawy, zmianie uległ przepis art. 119 § 1 k.w., zaś na mocy art. 2 pkt 2 dodano nowy przepis art. 47 § 9 k.w., według którego minimalnym wynagrodzeniem jest wynagrodzenie za pracę ustalane na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Sąd Rejonowy stwierdził przy tym, iż przepisy art. 2 i 50 ustawy nowelizującej nie precyzują jednak, czy przy ustalaniu wartości skradzionego mienia należy brać pod uwagę minimalne wynagrodzenie z daty czynu, z daty orzekania, czy też z daty wejścia w życie tej ustawy. W przekonaniu Sądu, przy analizie kwestii, czy czyn objęty prawomocnym wyrokiem skazującym za przestępstwo przeciwko mieniu na karę pozbawienia wolności, według tej ustawy stanowi wykroczenie, należy uwzględnić wynagrodzenie minimalne za pracę z daty czynu, nie zaś z daty orzekania, czy z daty wejście w życie tej ustawy. Zwrócił Sąd uwagę, że w przedmiotowej sprawie skazanemu P. przypisano przestępstwo popełnione w dniu 12 grudnia 2007 roku, a wówczas minimalne wynagrodzenie za pracę wynosiło 937 zł, zaś 1/4 tej sumy to kwota 234,25 zł.

Od powyższego orzeczenia kasację na korzyść skazanego złożył Prokurator Generalny, który na zasadzie art. 523 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k. oraz art. 537 § 1 i 2 k.p.k., zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie

przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 27 września 2013 roku o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, polegające na odmowie dokonania zamiany wobec skazanego kary 1 roku pozbawienia wolności orzeczonej na mocy prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w G. z dnia 19 marca 2008 r., w sprawie XI K .../08, na karę 30 dni aresztu, w sytuacji, gdy istniały ku temu przesłanki określone w powołanym przepisie, ponieważ czyn objęty przedmiotowym wyrokiem według tej ustawy stanowił wykroczenie.

W konkluzji Prokurator Generalny wniósł o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego wniesiona na korzyść skazanego P. okazała się oczywiście zasadna, dlatego podlegała uwzględnieniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

W dniu 9 listopada 2013 r., na podstawie art. 56 pkt 1 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, weszła w życie część przepisów tej ustawy, a w szczególności jej art. 2 i art. 50. Przepis art. 2 pkt 4 znowelizował art. 119 k.w., zmieniając wartość graniczną szkody decydującą o tym, kiedy kradzież stanowiącą tzw. czyn przepołowiony, należy kwalifikować, jako wykroczenie z art. 119 k.w., a kiedy jako przestępstwo z art. 278 § 1 lub § 3 k.k., poprzez odniesienie jej do 1/4 minimalnego wynagrodzenia za pracę, w miejsce dotychczas funkcjonującego wyznacznika kwotowego usytuowanego na poziomie nie przekraczającym 250 zł. Natomiast przepis art. 2 pkt 2 dodał do art. 47 k.w. § 9, który precyzuje pojęcie minimalnego wynagrodzenia użyte m.in. w dyspozycji art. 119 k.w., ograniczając je do wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314). Z kolei art. 50 ustawy nowelizującej nakazuje sądom w odniesieniu do czynów objętych prawomocnymi wyrokami skazującymi za przestępstwo badać, czy według tej ustawy nie stanowią one wykroczenia i w przypadku pozytywnej weryfikacji dokonywać zamiany

orzeczonej kary według zasad określonych w tym przepisie (art. 50 ust. 1 i 2 ustawy).

Rację ma skarżący, iż w przypadku przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. popełnionego przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, za które prawomocnie orzeczono określone kary, analizę wartości granicznej mienia stanowiącego przedmiot kradzieży dla celów kontrawencjonalizacji, w myśl art. 119 § 1 k.w., w brzmieniu nadanym tą ustawą, należy odnosić do 1/4 minimalnego wynagrodzenia, jednak nie z chwili popełnienia czynu zabronionego, jako to przyjął Sąd Rejonowy, a z daty wejścia w życie ustawy z dnia 27 września 2013 r. Wartość ta wynosi 400 zł, bowiem zgodnie z § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2012 r. w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2013 r. (Dz. U. z dnia 17 września 2012 r., poz. 1026), wydanym na podstawie art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, od dnia 1 stycznia 2013 r. wynagrodzenie to ustalone zostało w wysokości 1.600 zł.

Ponieważ art. 50 w/w ustawy dotyczy orzeczeń, które uprawomocniły się przed wejściem w życie ustawy nowelizującej z dnia 27 września 2013 r., to zmiana ustawy, mocą której dane zachowania będące wcześniej przestępstwami stanowią obecnie wykroczenia nie powoduje, iż możliwa jest zmiana oceny prawnej czynu ustalonego w prawomocnym wyroku, a więc że następuje "przekształcenie" owego przestępstwa w wykroczenie (*zob. uchwały Sądu Najwyższego: z dnia 27 września 1985 r., VI KZP 25/85, OSNKW 1986, z. 3-4, poz. 19; z dnia 30 kwietnia 2014 r., I KZP 6/14, OSNKW 2014, z. 6, poz. 47*). Zatem, przekwalifikowanie czynu z kategorii przestępstw do wykroczeń w trybie art. 50 ustawy nie powoduje zmiany charakteru prawomocnego skazania, które w dalszym ciągu jest skazaniem za przestępstwo, a modyfikuje jedynie wymiar kary, jej wykonanie oraz przedawnienie wykonania kary i zatarcie ukarania według zasad przewidzianych w Kodeksie wykroczeń. Dlatego też przyjęty w art. 50 model kontrawencjonalizacji ograniczający się do przekształceń prawomocnego wyroku w zakresie orzeczenia o karze, nie uzasadnia stosowania ustawy nowelizującej z dnia 27 września 2013 r. wstecz, poprzez dokonanie oceny znamion znowelizowanego art. 119 k.w., przez pryzmat przepisów określających minimalne wynagrodzenie za pracę w dacie

popęłnienia czynu, ponieważ w tym czasie obowiązywał inny stan prawny, który został uwzględniony przez Sąd orzekający o odpowiedzialności sprawcy i ta ocena zyskała przymiot prawomocności.

Mając na uwadze powyższe rozważania trzeba stwierdzić, że wysokość szkody wyrządzonej czynem skazanego P., objętym przedmiotowym prawomocnym wyrokiem skazującym, wynosiła 390 zł, a więc w dacie wejścia w życie w/w ustawy z dnia 27 września 2013 r. kształtowała się poniżej kwoty 400 zł, stanowiącej 1/4 minimalnego wynagrodzenia za pracę. Okoliczność ta uzasadniała zamianę prawomocnie orzeczonej wobec skazanego kary 1 roku pozbawienia wolności na karę 30 dni aresztu, gdyż do dokonania takiego przekształcenia kary obligował art. 50 ust. 1 ustawy nowelizującej. Ponieważ Sąd Rejonowy odmówił dokonania zamiany orzeczonej kary, tym samym dopuścił się rażącego naruszenia prawa materialnego wskazanego w kasacji, co miało w sposób oczywisty istotny wpływ na treść orzeczenia.

Z tych powodów na podstawie art. 537 § 2 k.p.k. Sąd Najwyższy uwzględniając kasację Prokuratora Generalnego uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. Rozpoznając sprawę ponownie Sąd uwzględni przedstawione wyżej zapatrywania prawne dotyczące kontrapencjonalizacji przewidzianej w art. 50 ustawy nowelizującej z dnia 27 września 2013 r. Nadto z uwagi na treść art. 50 ust. 4 tej ustawy rzeczą Sądu będzie rozważenie, jak na sytuację prawną skazanego, rzutuje data uprawomocnienia się wyroku skazującego, a w szczególności odniesienie się do problemu przedawnienia wykonania kary w kontekście dyspozycji art. 45 § 3 k.w. oraz w relacji do art. 15 § 4 k.k.w., przewidującego wstrzymanie biegu przedawnienia w przypadku wykonywania orzeczonej kary pozbawienia wolności.